

Schoolondersteuningsprofiel september 2020

School ondersteuningsprofiel (SOP)

Schooljaar 2020-2021

Schooljaar 2021-2022

Inleiding

Voor u ligt het ondersteuningsprofiel van De Kameleon. De Kameleon opereert vanaf de invoering van Passend onderwijs vanuit de doelstellingen van Passend onderwijs. De Kameleon ziet Passend onderwijs als kans voor kind nabij onderwijs. Dit betekent aan sluiten bij de onderwijsbehoefte van het kind in de wijk waar een kind woont. De Kameleon wil binnen de regio een belangrijke rol spelen in Passend onderwijs.

Ons ondersteuningsprofiel verheldert de mate waarin wij basiszorg kunnen bieden aan onze leerlingen. Daarnaast wordt beschreven welke gespecialiseerde zorg wij -eventueel met hulp van derden- kunnen leveren. Als speciale basisschool bieden wij al onze leerlingen gespecialiseerde zorg boven op de basiszorg.

Ons ondersteuningsprofiel heeft daardoor enerzijds een inventariserend en anderzijds een meer strategisch karakter. Het ondersteuningsprofiel geeft in de eerste plaats informatie over onze basiszorg, over de zorgwaarde van onze groepen, over onze materialen, middelen en faciliteiten en over onze huidige expertise met betrekking tot zorg en begeleiding. In de tweede plaats geeft het rapport zicht op onze ambities: welke zorg willen wij in de nabije toekomst bieden en welke expertise willen we daartoe ontwikkelen?

Een ondersteuningsprofiel geeft aan welk aanbod aan onderwijs, zorg en ondersteuning een school haar (zorg)leerlingen kan bieden, waar de school intern grenzen ervaart en met welke externe zorg de school deze grenzen beslecht. Daarbij maakt de school onderscheid tussen basiszorg, intensieve zorg en verdiepte zorg. Daarnaast kan een ondersteuningsprofiel een professionaliserings- en ontwikkelingsperspectief schetsen voor de school en haar medewerkers.

Op basis van deze definitie komen in dit rapport aan de orde: de kengetallen en de zorgwaarde van onze school (die een rol kunnen spelen bij de financiering), het onderwijsaanbod (o.a. de differentiatiecapaciteit van de leraren), de zorgstructuur, de zorgbreedte, de deskundigheid van de leraren en de rol van de ouders en de leerlingen m.b.t. de zorg en begeleiding op onze school.

Gegevens van de organisatie

Gegevens van de stichting	
Naam stichting:	Wijzer in opvang en onderwijs
Bestuurder:	Juliet van der Lugt
Adres + nr.:	Burgemeester van Lierplein 77
Postcode + plaats:	3134 ZB Vlaardingen
Telefoonnummer:	010-591 05 81
E-mail adres:	info@wijzer.nu
Website adres:	https://wijzer.nu

Gegevens van de school	
Naam school:	SBO De Kameleon
Directeur:	Rob van der Mark
Adres + nr.:	Reigerlaan 9
Postcode + plaats:	3136JJ Vlaardingen
Telefoonnummer:	010-4751740
E-mail adres:	infokameleon@wijzer.nu
Website adres:	https://www.kameleon-vlaardingen.nl

Samenvatting

In dit ondersteuningsprofiel geven wij aan welke professionaliteit en expertise ouders en kinderen kunnen verwachten SBO Kameleon.

Daarnaast beschrijven wij in dit plan ons basisarrangement, onze ambitie en de strategie om deze ambitie te bereiken. Wij willen innovatief zijn en vinden het belangrijk onze expertise steeds uit te breiden binnen de beschreven arrangementen.

Wij willen een belangrijke rol spelen in de regio als het gaat om kinderen met speciale onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Wij willen actief stimuleren dat kinderen kind nabij, het liefst in de eigen wijk passend onderwijs krijgen aangeboden. Dit betekent dat wij onze rol als expertisecentrum van waaruit ook ambulante begeleiding geboden wordt, steeds verder uitbouwen.

Gezien de ontwikkeling van het aantal leerlingen de laatste jaren en de komst van de Zebra groep in oktober 2019 zijn de grenzen van onze capaciteit aan de Reigerlaan bereikt.

In goed overleg met ons schoolbestuur, "Wijzer in opvang en onderwijs" en het samenwerkingsverband Passend onderwijs, "Onderwijs dat past" zetten wij in op multidisciplinaire lesplekken waarin wij een methodiek en aanbod ontwikkelen voor kinderen met cluster 3 en cluster 4 kenmerken. Hierin werken wij samen met de andere SO en SBO scholen in de regio.

De ambitie is om de jeugdzorg effectief aan te sluiten op onze leerlingenzorg. Dit lijkt logisch, maar is erg ingewikkeld. De nieuwe visie in de gemeente Schiedam, Vlaardingen en Maasluis op de jeugdzorg sluit aan bij onze ambitie. Oud denken, wantrouwen in elkaar en bureaucratie maken dit erg lastig. Dit betekent dat wij onze expertise de komende jaren zullen vergroten op dit gebied.

Onze school werkt met specialisten op het gebied van gedrag, lezen en andere vakken.

Deze methodiek willen wij vanaf schooljaar 2021-2022 ook delen met andere basisscholen in de regio.

Ook verzorgen wij ambulante begeleiding op basisscholen. In ons schoolplan en de daaruit voortkomende jaarplannen werken wij onze speerpunten voor beleid verder uit.

Vanaf schooljaar 2020-2021 zijn twee nieuwe ontwikkelingen gestart:

- Opleiden op school: Samen met de Pabo leiden wij toekomstige leraren op die mogelijk ook instromen in SBO of SO. Onze school heeft een schoolopleider die dit coördineert en de studenten en werkplekbegeleiders coacht.
- Globe specialist: Eén gespecialiseerde leerkracht volgt een opleiding om op school beleid te ontwikkelen om beter af te stemmen op de onderwijsbehoeften van nieuwkomers

De leerlingen die SBO Kameleon bezoeken

De Kameleon wordt bezocht door 121 leerlingen (1-10-2020) verdeeld over 11 groepen. Van deze leerlingen heeft 19% de 4 t/m 7 jarige leeftijd en 81% de 8 t/m 12 jarige leeftijd.

De verhouding jongens meisjes is 67% - 33%.

Het percentage Cumi leerlingen is 36%. (Zie het bijgevoegde overzicht van de ontwikkeling van het leerlingenaantal van de laatste 12 jaar).

In de loop van elk schooljaar worden leerlingen toegelaten. Jaarlijks verlaten tussen de 25 en 45 leerlingen onze school. Aan het eind van het schooljaar eindigen wij de laatste jaren met ruim 140 leerlingen.

De verwachting is dat zonder nieuw beleid het leerlingenaantal nog wel wat zal toenemen. Is de wijkgerichte aanpak van het Samenwerkingsverband Onderwijs dat past succesvol, dan zal dat een daling van het aantal leerlingen met zich meebrengen.

Als Kameleon willen wij een actieve bijdrage leveren aan deze wijkgerichte aanpak. De kenmerken van de leerlingen en de consequenties daarvan voor de organisatie en ons onderwijs, hebben we beschreven in de bijlage basisarrangement (zie bijlage basisarrangement).

Alle kinderen bij ons op school zijn ooit vastgelopen op een basisschool op het gebied van gedrag en/of leren.

Het opleidingsniveau van de ouders is bij ons bekend via de intakegesprekken. Het opleidingsniveau is divers. Bij een groot aantal van onze ouders is het opleidingsniveau vergelijkbaar aan het uitstroomniveau van onze leerlingen (ZMLK, PRO, VMBO basis/kader, VMBO GL/TL). Een aantal ouders heeft een HBO of WO opleidingsniveau.

Schets van de wijk Holy, ligging van de school

De Kameleon ligt aan de Reigerlaan nummer 9 in de wijk Vlaardingen Holy. Deze ligt aan de noordkant van Vlaardingen en grenst direct aan Schiedam en recreatiegebieden Midden Delfland en Broekpolder. Vanaf eind jaren '60 is de wijk gebouwd. Nu woont circa een derde van alle Vlaardingers in de wijk Vlaardingen Holy.

Vlaardingen Holy ligt direct aan rijksweg A20 en de A4. ongeveer 10 kilometer van het centrum van Rotterdam. De Kameleon is goed bereikbaar met het openbaar vervoer. De bus stopt voor de school en verbindt Vlaardingen Holy met de rest van Vlaardingen en de belangrijke metro- en tram aansluitingen in de regio. Met de tram is het hartje van Rotterdam in 40 minuten bereikbaar.

Vlaardingen Holy anno 2020 is een wijk met meerdere gezichten. Zo zijn er buurten met veel sociale woningbouw en hoogbouw, maar ook buurten met eengezinswoningen en vrijstaande woningen. Vlaardingen Holy is een aparte woonwijk. Met een eigen bibliotheek, twee winkelcentra, een buurtcentrum en een kinderboerderij Holywood.

Vlaardingen ligt tegen de gemeente Schiedam aan. Vlaardingen, Schiedam en Maassluis hebben een subregionaal overleg. Jeugd- en onderwijsbeleid wordt veelal samen ontwikkeld dan wel op elkaar afgestemd.

Met de gemeente Rotterdam is regionaal overleg op gemeentelijk niveau.

In de gemeente Vlaardingen staat slechts één speciale basisschool: SBO Kameleon. In Schiedam en Maassluis staan in elke gemeente ook één SBO school. Alle drie de SBO scholen horen bij het samenwerkingsverband Passend onderwijs "Onderwijs dat past".

SBO De Poldervaart uit de gemeente Schiedam staat op 2,1 km van SBO Kameleon.

De visie van het samenwerkingsverband is thuisnabij onderwijs. Dit betekent bij een keuze voor een SBO school ouders gestimuleerd worden te kiezen voor de dichtstbijzijnde SBO school.

SBO Kameleon hoort bij Stichting Wijzer.

Wijzer is een overkoepelende organisatie in Vlaardingen en Maassluis voor integrale kindcentra, kinderopvang, speciaal (basis) onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en onderwijs voor nieuwkomers. Alle kinderen zijn welkom bij onze openbare opvang & onderwijs. Wijzer biedt verschillende vormen van opvang en een breed aanbod aan onderwijsconcepten. Elke Wijzerlocatie heeft een eigen profiel met bijbehorende kenmerken. Hoe verschillend de profielen ook zijn: ieder kind voelt zich thuis bij ons, leert bij ons en groeit bij ons. Door de verbinding van opvang en onderwijs ontstaat meerwaarde. We delen voortdurend expertise met andere scholen en leren voortdurend van elkaar. Het zorgt voor professionalisering en goede opvang en onderwijs. En het allerbelangrijkste: we willen het verschil maken voor het kind.

Op het gebied van kinderen met speciale onderwijsbehoeften hebben wij de ambitie om expertisecentrum voor de andere scholen te zijn.

Welbevinden is een voorwaarde voor kinderen en medewerkers om zich te kunnen ontwikkelen. We creëren daarom een veilige en inspirerende omgeving. We zorgen dat, ongeacht verschillen, alle talent wordt benut en dat iedereen meedoet. We voelen ons betrokken bij en zijn van betekenis voor de ontwikkeling van alle kinderen van 0 tot 20 jaar. Door een uitdagend aanbod sluiten we naadloos aan bij de behoefte, eigenheid en ontwikkelingsmogelijkheden van ieder kind. We zorgen voor opvang en onderwijs op maat. Wij zorgen dat kinderen zijn toegerust voor de toekomst, zich ontwikkelen tot zelfstandige en zelfbewuste volwassenen die hun bijdrage kunnen leveren aan de maatschappij.

We betrekken ouders intensief bij onze activiteiten. We werken actief samen met ouders. We kunnen gezamenlijk meer realiseren en daarom werken we ook samen met partners in opvang, onderwijs en het sociale domein.

We hebben een brede expertise die we voor elkaar inzetten. We zijn daarin innovatief en ondernemend. Daarbij stimuleren en benutten we talenten bij onze eigen medewerkers. We geloven in een leven lang leren en hebben oog voor de ontwikkelingen in de samenleving en de vaardigheden die we in de toekomst nodig hebben.

We zetten de maatschappelijke ontwikkelingen centraal in onze vooruitgang, sturing en in ons denken en doen. Daarmee zijn we in staat optimaal te presteren in ondernemen en verbinden.

Visie-schoolconcept

Wij hebben de ambitie om kinderen weer het plezier in school en het leren terug te geven. Wij vinden het belangrijk dat kinderen successen ervaren en van daaruit zorgen wij voor goede resultaten behorende bij de mogelijkheden van het kind. De Kameleon wil kinderen leren hoe te leren. Wij geloven dat ieder kind over bijzondere talenten beschikt. Daar waar kinderen hun vertrouwen zijn kwijtgeraakt geven wij het hen terug. Ouders en jeugdzorgorganisaties zijn voor ons een belangrijke partner om mee samen te werken. Onze expertise zullen wij als, expertisecentrum, ook steeds meer buiten de Kameleon inzetten.

Onze slogan is: De Kameleon geeft kleur aan ieder kind

Onze kernwaarden:

Tijdens drie sessies in 2019 met het schoolteam zijn de Wijzer waarden (ondernemend, verbindend en oprecht) en kernthema's vertaald naar de Kameleon. Taal is belangrijk en is een middel om betekenis en inhoud te geven aan op zich abstracte begrippen. Op de Kameleon geven wij de volgende woorden aan ondernemend, verbindend en oprecht.

- **Ondernemend** betekent op de Kameleon: Uitdagen/prikkelen, Actief, Vanuit kracht, Onderscheidend, Gedreven, Enthousiast, Netwerken, innovatief en gericht op groei.
- **Verbindend** betekent op de Kameleon: Samen, Iedereen mag er zijn, Integratie, Zorgzaamheid, Betrokken, Ketenpartners en afzonderlijke expertise tot één geheel.
- **Oprecht** betekent op de Kameleon: Eerlijk, Gastvrij, Betrouwbaar, Veilig, Transparant, Vanuit hart/gevoel, Integer en Duidelijk.

De Kameleon kort en krachtig (elevator pitch)

De Kameleon is een eigentijdse school voor speciaal basisonderwijs. Expertise in gedrag en leren onder één dak. Krachtig in het ontwikkelen van talenten van kinderen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Sterk in ambitie, rust, structuur en veiligheid. Een leeromgeving die kinderen het plezier in leren en het vertrouwen in zichzelf teruggeeft. Dit doen wij vanuit een open houding en met reële verwachtingen, samen met ouders en ketenpartners. Zorgzaam zijn voor een ander en rekening houden met elkaar, geldt voor kinderen, ouders en team.

De basis op onze school wordt gevormd door onze gezamenlijke waarden vanuit de Kanjermethode. Wij gebruiken de Kanjermethode als leidend programma voor sociaal emotionele ontwikkeling.

Onze kernthema's:

Op de Kameleon geven wij de volgende woorden aan de Wijzer kernthema's voor de volgende vier jaar:

- **Een krachtige leer- en ontwikkelingsomgeving** betekent op de Kameleon: Eigenaarschap, Zelfstandig werken en leren, Explicite
- te directie instructie, Activerende vormen van leren (bewegend, praktisch, interactief, zelf ontdekkend, mindfull, coöperatief etc), Integratie ICT, Inzet vakdocenten.

- **Openbaar en democratisch gedachtengoed** betekent op de Kameleon : Kinderraad, Debatteren, Doorgaande lijn burgerschap, Ouderbetrokkenheid, Gespreid leiderschap, Kennismaken met belangrijke culturen en wereldgodsdiensten in een schoolloopbaan.

Samenhang in voorzieningen en aanbod 0-20 jaar betekent voor de Kameleon: Belangrijke speler zijn voor kinderen met speciale onderwijs en ondersteuningsbehoeften binnen regio. Samenwerking met basisscholen, Gespecialiseerde kinderopvang, Expertise, als expertisecentrum naar de wijk brengen, Expertiseklassen binnen de wijk (Taal, Faalangst, Executieve functie klassen of training etc), Intergratieklassen (Graz),Zorg en onderwijs afstemmen. Expertisenetwerken binnen Wijzer, Afstemming V(S)O, Scholingsthema's binnen Wijzer, Zichtbaar zijn op sociale kaart regio.

Onze organisatie

De Kameleon heeft een enthousiast team. Intensief samenwerken en scholing zorgen ervoor dat wij veel deskundigheid in huis hebben. Door de groei van de school en het vertrek van een aantal teamleden is het team de laatste jaren sterk “verjongd”.

De directie van de Kameleon bestaat uit een directeur en een adjunct directeur. De directie vormt samen met drie IB-ers het managementteam (MT) van de school.

Ons schoolteam bestaat naast de directie en de IB-ers uit de volgende personen:

- groepsleerkrachten
- project leerkrachten
- ambulante begeleider basisscholen
- orthopedagoge
- logopediste
- externe fysiotherapeuten
- vakspecialisten
- administratief medewerker
- vakleerkracht bewegingsonderwijs
- onderwijsassistenten
- jeugdzorgmedewerkers via Enver

Daarnaast zijn er twee vrijwilligers (gastvrouw en extra hulp schoolverlaters), stagiaires en diverse andere externe begeleiders in school.

Speciale zorg

- Voor kinderen met cluster 3 (gericht op leren) kenmerken en kinderen met cluster 4 (gericht op gedrag) kenmerken zijn twee gespecialiseerde leerkrachten op school. Onze orthopedagoog en gezinsspecialist zijn intensief bij m.n. de kinderen met cluster 4 kenmerken betrokken.
- De logopediste behandelt leerlingen met communicatieproblemen en andere problemen in de spraak- en taalontwikkeling.
- De externe fysiotherapeuten behandelen leerlingen met problemen in de ontwikkeling van de grove en fijne motoriek of problemen met de schrijfmotoriek.
- De orthopedagoog denkt, daar waar nodig, mee met de leerkracht en de intern begeleiders. Zij observeert in de groepen en doet onderzoek, zoals een IQ onderzoek.
- De intern begeleiders volgen de leerlingen in de groepen geregeld. De intern begeleiders adviseren de leraren op het gebied van het leren en op het gebied van de gedragsaanpak. Er zijn drie intern begeleiders (onderbouw, middenbouw en groepen met schoolverlaters).
- De gezinsspecialist kan een luisterend oor bieden en u de weg wijzen naar goede hulpverlening buiten de school voor uzelf, uw gezin of uw kind. Een enkele keer werkt de gezinsspecialist met een groepje kinderen of een individuele leerling aan de ontwikkeling van sociale vaardigheden.

- Speciale zorg kan ook geboden worden door instanties buiten de school zoals het wijkteam, het jeugdbeschermingsplein, stichting MEE, Enver, Youz, Yulius, Mentaal beter, Ipse de Bruggen of andere organisaties voor hulpverlening in onze omgeving.

Onderwijsproces (inspectie eisen)

In het verificatieonderzoek van de Onderwijsinspectie van 13 mei 2019 is het volgende geconstateerd. Drie van de indicatoren zijn met goed beoordeeld en één indicator is met voldoende beoordeeld.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		●	
OP2 Zicht op ontwikkeling			Ⓢ
OP2SN Zicht op ontwikkeling en begeleiding			Ⓢ
OP3 Didactisch handelen			Ⓢ

Het aanbod op de Kameleon is als voldoende beoordeeld. Dit is geen goed omdat het aanbod burgerschap nog te weinig geborgd en beschreven was.

De school beschikt over moderne methoden en beschikt nu over een gegarandeerd aanbod tot de leerstof van eind groep 8. De ICT-structuur is verbeterd en daarmee maakt de school op ruime wijze gebruik van een digitaal aanbod voor de leerlingen vanuit de methoden. De school heeft de leerlijnen duidelijk uitgewerkt en daarmee is bereikt dat de leerinhouden in de verschillende jaargroepen nu goed op elkaar aansluiten. Daarbij beschikt de school nu ook over een specifiek aanbod voor de ontwikkeling van de sociale competenties van de leerlingen.

De standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding is als goed gewaardeerd.

Er is op de Kameleon een helder overzicht wat de basisscholen minimaal moeten aanleveren, de kwaliteit van een en ander verschilt nogal per school. De Kameleon is daarover in gesprek met het samenwerkingsverband.

De ontwikkelingsperspectieven (opp) van de leerlingen zijn van goede kwaliteit, voorzien van concrete en geëvalueerde doelen. Uit de door ons bestudeerde opp's en uit de analysegegevens van de school blijkt dat de meeste leerlingen de doelen uit het opp behalen. De leraren hebben een goed zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen.

De uitwerking van de analyses van de ontwikkeling van de leerlingen is niet alleen te zien in het leerlingvolgsysteem en de opp's maar ook in de groepsplannen, waarin de groepen in drie niveaus zijn ingedeeld.

Het didactisch handelen van de leraren is door de gehele school consequent en in lijn met elkaar. Deze standaard is dan ook als goed gewaardeerd.

De leraren geven gestructureerd les, differentiëren waar nodig, en er heerst een rustig en fijn leerklimaat. Het afgesproken instructiemodel is in alle bezochte lessen waargenomen. Voor lezen en rekenen werkt de school in niveau groepen, de leerlingen leren en werken dan soms in een andere groep, bij een andere leraar. Deze werkwijze voorkomt dat er binnen de stamgroep teveel instructie groepen zijn, waardoor de leraar een betere en meer gerichte instructie kan geven.

Kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur (Inspectie eisen)

In het verificatieonderzoek van de Onderwijsinspectie van 13 mei 2019 is het volgende geconstateerd. Eén van de indicatoren is met goed beoordeeld en één indicator is met voldoende beoordeeld.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur			✍

De Kwaliteitszorg is als voldoende beoordeeld. De kwaliteitszorg heeft zich onder leiding van de directeur en het managementteam in bijna twee jaar tijd ontwikkeld van meer individueel en groepsgericht naar school- en teamgericht. Het leerlingvolgsysteem is aanzienlijk verbeterd, het is nu duidelijk en overzichtelijk. De analyses van de resultaten van de leerlingen zijn van voldoende kwaliteit en daarmee is de school nu in staat om op verschillende niveaus de onderwijskwaliteit te meten en te beschouwen, zowel het onderwijsleerproces als de leerlingenzorg en de resultaten. Die laatste zet de school af tegen de eigen doelen en de landelijke normen.

De kwaliteitscultuur is als goed gewaardeerd, het team is een eenheid, heeft een gezamenlijk toekomstperspectief en wil met en van elkaar leren.

Het team zegt veel vertrouwen in de directie en het managementteam te hebben en waardeert de professionele en onderwijskundige aansturing.

Onze resultaten

Voortgezet Onderwijs: In de eindgroep maken de ouders samen met hun kind een keuze voor het Voortgezet Onderwijs. Wij geven de ouders en hun kind hiervoor een advies. Dit advies wordt onderbouwd door gegevens uit ons leerlingvolgsysteem, observaties en een onderzoek naar de capaciteiten van een kind (IQonderzoek).

Bij de overdracht naar de school voor Voortgezet Onderwijs wordt een onderwijskundig rapport gemaakt voor elke schoolverlater.

Leeropbrengst van onze school: Wij houden zorgvuldig bij of de leeropbrengst van onze school leidt tot een uitstroomniveau dat vergelijkbaar is met de landelijke gemiddelden. Elk jaar krijgen ouders bij de rapportbesprekingen een overzicht uit het OPP te zien van de resultaten van hun kind op de toetsen die gemaakt zijn. Vanuit deze gegevens formuleren wij een uitstroomverwachting. De uitstroombestemming van de afgelopen drie schooljaren staat in onderstaand overzicht:

Schoolsoort	Aantal leerlingen Schooljaar 2016-2017	Aantal leerlingen Schooljaar 2017-2018	Aantal leerlingen Schooljaar 2018-2019	Aantal leerlingen Schooljaar 2019-2020
VO-cluster 3	0	0	3	4
VO-cluster 4 BBL/KBL	1	2	3	2
VO-cluster 4 TL	2	2		2
PRO (Praktijkonderwijs)	3	5	12	9
VMBO TL	1	0		1
VMBO TL (LWOO)	1	0		
VMBO LWOO BBL/KBL	10	12	18	9
Totaal	18	21	36	27

VMBO
BBL

Voorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
Basisberoepsgerichte Leerweg

KBL	Kaderberoepsgerichte Leerweg
GTL	Gemengde Theoretische Leerweg
TL	Theoretische Leerweg
LWOO	Leer Weg Ondersteunend Onderwijs
VSO-cluster 3	Voortgezet Speciaal Onderwijs cluster 3
VSO-cluster 4	Voortgezet Speciaal Onderwijs cluster 4
PRO	Praktijkonderwijs

Ouderbetrokkenheid

Onze school neemt ouders serieus. Wij willen dat ouders en school samenwerken bij het opvoeden en begeleiden van leerlingen. Wij zien ouders als gelijkwaardige gesprekspartner. School en ouders hebben daarin een eigen verantwoordelijkheid. Ook kinderen nemen wij hierin serieus.

Wederzijds vertrouwen is daarbij belangrijk. Kinderen presteren beter en voelen zich op school meer op hun gemak als ze weten dat hun ouders een goed contact hebben met de school. Wij geloven in persoonlijk contact bij belangrijke beslissingen en het oplossen van problemen. Wij willen ouders bij het onderwijs betrekken en zo goed mogelijk informeren.

De ouderbetrokkenheid is wisselend. Wij hebben een actieve MR en Ouderraad. Inhoudelijke ouderavonden worden minder goed bezocht dan inloopavonden bij projecten. Indien nodig worden hulpouders bij bijzondere activiteiten ingezet.

Kinderen komen vanuit heel Vlaardingen en soms ook uit Maassluis en Schiedam. De afstand zorgt ervoor dat wij ouders minder makkelijk voor of na schooltijd kunnen spreken. Ouders komen over het algemeen op oudergesprekken als wij dit belangrijk vinden.

Oudercontacten zijn in Coronatijd minder intensief. Toch spreken wij ouders geregeld via Teams of telefonisch. Zodra het weer kan schakelen wij weer over naar de wijze van contact van voor de corona periode.

Bijlage 1: Basisarrangement speciale basisschool De Kameleon

De school heeft een aanpak voor leerlingen met behoefte aan leer-, sociaal-emotionele en/of gedragsondersteuning gekenmerkt door gespecialiseerde hulp bij de basisvakken en waarbij ruimte is voor eigen tempo en instructie

Type leerling

Het type leerling dat behoefte heeft aan dit type arrangement kan het reguliere onderwijs niet aan door beneden gemiddelde tot moeilijke lerende cognitieve capaciteiten eventueel in combinatie met een diagnose of gedragsproblemen.

Hierbij kan gedacht worden aan zowel internaliserende problematiek (angstig, depressief, stressgevoelig, eet/slaapproblemen, negatief zelfbeeld), als externaliserende problematiek (ongehoorzaam, opstandig, aandachtsproblemen).

Onderwijs/zorgbehoefte

Leerlingen binnen dit arrangement hebben behoefte aan een gereduceerd onderwijsaanbod dat aansluit bij hun cognitieve capaciteiten en hun realistisch perspectief op basis van het leerrendement. De kinderen hebben behoefte aan het zowel visueel en/of auditief aanbieden van de informatie. Instructie vindt plaats in kleine overzichtelijke stappen. De leerlingen hebben behoefte aan extra herhaling van de stof om deze stof tot zich te kunnen nemen. Op het sociaal-emotionele en/of gedragsgebied hebben deze leerlingen ondersteuning nodig bij het leren kennen van zichzelf, het leren herkennen van gevoelens, de interactie met anderen met betrekking tot het omgaan met anderen en het opkomen voor zichzelf.

Begeleidingsbehoefte

Didactisch gezien wordt er aan de extra onderwijsbehoefte tegemoetgekomen door een verlengde instructie, waarbij structuur, visualisatie, korte concrete opdrachten en herhaling centraal staan. De sociaal-emotionele en/of gedragsondersteuning wordt gekenmerkt door het geven van steun en begeleiding/inoefening op het gebied van de thema's: zelfbeeld, zelfcontrole, gevoelens en probleem oplossen.

Expertise (kennis, vaardigheden)

Uitgangspunt is dat de meeste leerkrachten een Master Sen opleiding of vergelijkbare opleiding hebben gevolgd. Jaarlijks wordt de expertise up to date gehouden door het volgen van studiedagen.

Op De Kameleon werken wij intensief samen met een belangrijke rol voor de IB-er. Indien nodig raadplegen wij externe deskundigen.

Er vindt collegiale consultatie plaats en afstemming in werkgroepen en themaoverleg. Er wordt met kijkwijzers gewerkt waarin de vaardigheden in concreet leerkrachtgedrag zijn beschreven.

Wij vinden het delen van kennis belangrijk op De Kameleon. Bijna alle leerkrachten hebben een Julie Menne rekenopleiding gevolgd. Alle leerkrachten hebben een Kanjer A licentie. De Kameleon heeft een speciaal opgeleide Kanjer coördinator, twee daarvoor opgeleide leesspecialisten en werkt met specialisten op het gebied van taal/spelling en rekenen.

Aandacht en tijd (mogelijkheden en beperkingen)

Wij geven gedifferentieerde instructie volgens het directe instructiemodel in 2 en bij hoge uitzondering in 3 niveaugroepen. Op De Kameleon volgen wij de klokurentabel die is vastgesteld in de MR. Er is extra aandacht voor de basisvaardigheden.

Kinderen met vergelijkbare onderwijs- en ondersteuningsbehoefte worden geclusterd. Op basis daarvan stelt de leerkracht in overleg met de IB-er de groepsplannen voor rekenen, spelling, technisch lezen en begrijpend lezen op. Er wordt ook een pedagogisch (Kanjers) groepsplan opgesteld. Dagelijks is er groepsdoorbroken lezen en rekenen.

Om tegemoet te komen aan de behoefte aan structuur en overzicht is de volgorde in het rooster elke dag zo veel mogelijk hetzelfde. Elke leerling weet dagelijks aan het begin van de

dag precies wat van hem wordt verwacht. Op het planbord ziet hij middels pictogrammen of geschreven tekst hoe het rooster voor die dag er uit ziet. Datum, seizoen etc. zijn ook duidelijk zichtbaar.

Voor kinderen is zichtbaar wat het leerdoel is en hoe het lesverloop eruit ziet per les. Tijd wordt zichtbaar gemaakt door een timetimer.

Een stoplicht kan gebruikt worden om aan te geven of er een vraag aan een ander kind of de leerkracht gesteld kan worden.

Sociaal emotionele ontwikkeling

De Kanjertraining is de basis voor het aanbod op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling. De Kanjertraining heeft een positieve invloed op de sfeer in de groep en voorkomt conflicten en pestgedrag. De kanjerlessen gaan uit van de positieve eigenheid van het kind, dat het verlangen heeft om het goed te doen

Voorzieningen (protocollen en modellen)

Wij werken met basisschoolmethodes en evidence of theory based programma's. Deze zijn in de schoolgids beschreven.

Ons onderwijsaanbod, de school- en klassenregels, de toets en besprekingskalender zijn vastgelegd in borgingsdocumenten die opgenomen zijn in onze kwaliteitsmappen. De belangrijkste afspraken en regels zitten in de beide klassenmappen. Wij werken met WMKPO kwaliteitskaarten.

De basis op onze school wordt gevormd door onze gezamenlijke waarden vanuit de Kanjermethode. Wij gebruiken de Kanjermethode als leidend programma voor sociaal emotionele ontwikkeling.

Gebouw (ruimtes en materialen)

Ons gebouw is overzichtelijk ingericht. Er is een balans gezocht van prikkelarm en verrijkend en uitdagend. Voor dit type leerling is er visuele ondersteuning aan de muur. En wordt veel gebruikt gemaakt van pictogrammen, stoplicht en timetimer. Er is een overzichtelijk planbord en er wordt gebruik gemaakt van digisoftware van de methoden en Gynzy. Er is visuele ondersteuning om het dagritme en de planning van de gedifferentieerde instructie in niveaugroepen visueel te ondersteunen.

Kinderen die dit nodig hebben, krijgen een concentratie cabine of bakjes op of bij hun tafel waar al hun materialen in een vaste volgorde zijn opgeborgen. Indien nodig hebben kinderen oorkappen, tangles of andere aanpassingen.

De basiswaarden vanuit Kanjer zijn terug te vinden in de inrichting van ons gebouw. Zo hangen er in iedere ruimte kanjerposters waardoor kinderen herinnert worden aan gewenst gedrag.

Ons schoolplein is ingedeeld in zones en de buitenspelregels hangen in alle klassen.

Voor dit type leerling zijn duidelijke regels en afspraken. Dit geldt ook bij het niet houden aan de regels. Alle teamleden doen dit op dezelfde manier. Regels en afspraken worden consequent nageleefd en grenzen worden duidelijk aangegeven.

Doorbrekingen van de dagelijkse gang van zaken is erg lastig. Toch willen wij kinderen ook kennis laten maken met projecten waar soms activiteiten zijn buiten de groep. Ook dan willen wij kinderen hierin structuur bieden.

Bij vieringen, projecten en feesten is de opstelling, zowel binnen in het "Ei" als buiten, het hele jaar hetzelfde en zit of staat iedere groep op een vaste plaats.

Samenwerking (extern; partners)

Indien nodig wordt samengewerkt met speciaal onderwijs scholen. De begeleiding van cluster 3 kinderen komt van De Ericaschool in Vlaardingen. Er loopt een driejarig innovatieproject m.b.t. kinderen op de grens van sbo en cluster 3.

Begeleiding cluster 4 kinderen komt vanuit een cluster 4 school. Voor cluster 2 leerlingen is er begeleiding van Auris.

Daarnaast werken wij samen met de wijkteams in de verschillende gemeentes. Minters (o.a. via onze gezinsspecialist). Lucertis, Yulius of vergelijkbare instellingen, de Sarr, stichting Mee, Ipse de Bruggen, kinderteam Sint Franciscus/Mlietland ziekenhuis en GGZ instellingen. Ook wordt er steeds meer samengewerkt met het Steunpunt Onderwijs

(Samenwerkingsverband VO) en afgestemd met de VO scholen het VOS, Pronova paraktijkcollege en het Geuzencollege. Onze IB-ers en/of leerkrachten worden indien nodig betrokken bij de begeleiding van onze schoolverlaters.

Een aantal kinderen van onze school gaat voor en na schooltijd naar de kinderopvang van het Breinpaleis of de kinderopvang van Uniek. Sommige kinderen gaan naar naschoolse dagbehandeling van de Klimroos, Labyrinth en Pameijer. Daar waar nodig is er overleg over de afstemming met de kinderopvang van het Breinpaleis. Er is geen gespecialiseerde kinderopvang, maar de reguliere kinderopvang probeert wel rekening te houden met de kinderen van De Kameleon

De Kameleon werkt samen met MBO en HBO opleidingen. Wij willen dit graag uitbreiden naar universitaire opleidingen. Jaarlijks is er een aantal stagiaires. M.n. de HBO 3^e en 4^e jaars studenten voeren onderzoeken uit die soms bruikbaar zijn voor De Kameleon.

Externe expertise van begeleidingsdiensten zoals de CED worden indien nodig ingezet.

Belangrijk voor De Kameleon is de samenwerking met het samenwerkingsverband Passend onderwijs: Onderwijs dat past. Zij zorgen voor het voortraject en de indicatiestelling.

Er is een beginnend contact met de andere sbo scholen uit het samenwerkingsverband. Wij hebben de wens om deze contacten om te zetten in een professionele samenwerking.

Het basisarrangement praktisch uitgewerkt

Van een leerkracht op De Kameleon wordt verwacht dat zijn handelen voldoet aan:

- Handelingsgericht werken (HGW): een systematische manier van werken, waarbij het aanbod afgestemd is op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Dit betekent werken in drie leerlijnen. (basis-verdiept-intensief)
- Uitgangspunten Directe instructie model (didactisch handelen)
- Leerkracht denkt bij instructie/begeleide in oefening hardop. Hij volgt hardop de door kinderen te gebruiken strategie (expliciteren). Belangrijk bij SBO leerlingen is het principe van Voor – Koor – Door
- De uitgangspunten van de Kanjertraining zijn zichtbaar in de klas en worden gebruikt (pedagogisch handelen)

ICT en digitalisering

ICT (Informatie en Communicatie Technologie) is belangrijk binnen onze school. Wij beschikken over moderne devices (Touchscreen monitor, vaste computer, laptop en iPads voor kleuters) voor gebruik in de klassen. Dit biedt de mogelijkheid om onze leerlingen veel stof digitaal te laten verwerken op school maar ook thuis. Heeft een kind thuis geen computer dan wordt in overleg gezorgd voor een device thuis. Door deze ontwikkeling bereiden we onze leerlingen voor op een toekomst die zonder ICT ondenkbaar is. De lessen worden visueel ondersteund digitale software. Internetactiviteiten worden hiermee steeds meer onderdeel van methodes en leergangen.

Wij vinden het belangrijk om kinderen te wijzen op de gevaren van Internet en de sociale media.

In de rustige inrichting zijn veel visuele- en ICT-hulpmiddelen aanwezig die de kinderen helpen zich het dagritme en de groepsregels eigen te maken.

Basisondersteuning is de ondersteuning op didactisch en pedagogisch gebied die van leraren op De Kameleon verwacht mag worden als er lesgegeven wordt aan leerlingen die geplaatst zijn op de basisleerlijn. Ouders en leerlingen mogen ons op deze basisondersteuning van ons verwachten.

Op De Kameleon werken leerlingen per vak op één van de onderstaande leerlijnen. In het OPP wordt per vak aangegeven welke leerlijn een kind volgt om uiteindelijk zijn

uitstroomprofiel te bereiken. In Parnassys is deze leerlijn te vinden bij ontwikkelingsprognose.

De basisleerlijn leidt naar een uitstroombestemming op VMBO basisberoepsgerichte leerweg of VMBO kaderberoepsgerichte leerweg. Kinderen moeten dan een leerrendement halen tussen 50% en 75%. In Parnassys wordt voor de basisleerlijn een ontwikkelingsprognose van 65% aangehouden.

Leerlingen die beter presteren dan deze leerlijn, worden geplaatst op **de verdiepte leerlijn**. Deze leidt naar een uitstroombestemming van VMBO kaderberoepsgerichte leerweg of VMBO gemengde leerweg of VMBO theoretische leerweg of hoger. Dit betekent praktisch dat zij leerstof op hun niveau krijgen, vaak in een hogere niveaugroep. Kinderen moeten dan een leerrendement halen tussen 75% en 100%. In Parnassys wordt voor de verdiepte leerlijn een ontwikkelingsprognose van 90% aangehouden.

Leerlingen die minder presteren dan de basisleerlijn, worden geplaatst op **de intensieve leerlijn**. Deze leidt naar een uitstroombestemming van Praktijkonderwijs en bij lager dan 25% ZML. Dat betekent dat de leerstof wordt geïntensiveerd. In de praktijk zal de leerkracht de leerstof vaker herhalen, functioneler maken en steeds ijken met het nut dat de leerstof heeft voor de uitstroombestemming van de leerling. Kinderen moeten dan een leerrendement halen tussen 25% en 50%. In Parnassys wordt voor de intensieve leerlijn een ontwikkelingsprognose van 40%

Directe instructiemodel (wordt in het schooljaar 2020-2021 doorontwikkeld naar expliciete directe instructie (EDI))

Terugblik

- Voorkennis over het onderwerp.
- Samenvatting voorgaande les.
- Herhaal voorkennis.

Oriëntatie

- Wat gaan we leren? (DOEL van de les)
- Waarom is het belangrijk?
- Zet de les in de context van verleden en toekomst. Maak deze context betekenisvol.
- Hoe gaan we het leren?
- Geef een lesoverzicht in tijd en gebruik time-timer, zandloper en andere hulpmiddelen
- om tijd te begrenzen.

Uitleg

- Gebruik zoveel mogelijk visuele ondersteuning.
- Doe tegelijkertijd begeleide inoefening. Volg via modelleren de principes van voorloop-door.
- Kleine stappen. Kort elke opdracht in tot zo min mogelijk stappen.
- Heldere taal.
- Concrete voorbeelden.
- Gebruik materialen en een stappenplan.
- Doe de vaardigheid hardop denkend voor.
- Controleer of de leerlingen het begrijpen na elke stap!
- Geen uitweidingen.
- Vergroot stapsgewijs de moeilijkheidsgraad.
- Herhaal nogmaals de hele uitleg als alle stappen genomen zijn.

Begeleide inoefening

- Is al gedeeltelijk gestart bij de uitleg.
- Doel: zelfvertrouwen vergroten en denkfouten vermijden.
- Vier elke zelfstandig gezette stap!

- Stel veel vragen.
- Vier elke zelfbedachte oplossing!
- Ga door totdat het lukt.
- Gebruik veel concrete materialen en/of stappenplannen.
- Verminder stapje voor stapje de ondersteuning.
- Eventueel in tweetallen verder oefenen.

Zelfstandige verwerking

- Leerkracht maakt klassenrondes en helpt als de leerling niet meer verder komt.
- Verander niets aan de lesinhoud.
- Zorg voor extra materiaal voor vlottere leerlingen.
- Geef extra hulp aan zwakkere leerlingen.
- Kijk het werk na en geef complimenten.

Evaluatie

- Is het lesdoel bereikt?
- Wat ging er goed?
- Wat ging er niet goed?
- Wat zou ik volgende keer anders doen?
- Terugblik, vooruitblik en feed back
- Plaats de les nogmaals in een betekenisvolle context.
- Vertel waar de volgende les over zal gaan.
- Belangrijk bij Directe instructiemodel:
- Lesdoel: Benoemen en evalueren van wat er geleerd gaat worden i.p.v. de activiteit
- benoemen en evalueren. Evalueer ook op proces. Wat maakt nu dat wij wat wij van
- plan waren te leren wel of niet gelukt is.

Handelingsgericht werken

Wij werken volgens de principes van handelingsgericht werken. Heel ons zorg- en kwaliteitssysteem is daarop ingericht. Bij deze werkwijze gelden zeven samenhangende uitgangspunten.

- Doelgericht werken en evalueren.
- Onderwijs- en opvoedingsbehoeften staan centraal.
- Ondersteuningsbehoeften leraren en ouders centraal.
- Integraal: Het gaat om afstemming en wisselwerking.
- Positieve factoren kind, onderwijs en opvoeding zijn van groot belang.
- Ouders, leraren, kind, onderwijs en jeugdhulpverlening werken constructief samen.
- De werkwijze is systematisch en transparant.

Wij werken niet volgend maar plannend. Dit doen wij op drie niveaus:

- Individueel niveau met als basis het OPP
- (Sub) groepsniveau met als basis het groepsplan
- Op schoolniveau met als basis de trendanalyses

Bijlage 2: Ontwikkeling aantal leerlingen

1-okt	1-10-2006	1-10-2007	1-10-2008	1-10-2009	1-10-2010	1-10-2011	1-10-2012	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023
	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	Prognose	Prognose	Prognose
4-7 jaar	17	12	17	13	13	14	15	21	24	27	28	26	22	24	25	26	26	26
8 jaar en ouder	115	101	97	93	106	121	111	105	83	90	79	97	98	95	96	97	97	97
aantal leerlingen totaal	132	113	114	106	119	135	126	126	107	117	107	123	120	119	121	123	123	123
Percentage 4-7 jarigen	13%	9%	13%	10%	10%	11%	11%	16%	18%	20%	21%	20%	17%	18%	19%	20%	20%	20%
aantal cumi leerlingen	15	20	28	36	45	54	51	43	31	38	35	49	40	39	44	45	43	43
Percentage Cumileerlingen	11%	18%	25%	34%	38%	40%	40%	34%	29%	32%	33%	40%	33%	33%	36%	45%	45%	35%
Aantal 4-5-6 jarigen voor kleuterbekosti		4	7	4	6	7	9	14	12	18	17	18	9	9	17	16	16	16
Aantal leerlingen boven 2%										1	7	6	12	10	10	10	10	10
tweede telatum 1-2	1-2-2007	1-2-2008	1-2-2009	1-2-2010	1-2-2011	1-2-2012	1-2-2013	1-2-2014	1-2-2015	1-2-2016	1-2-2017	1-2-2018	1-2-2019	1-2-2020	1-2-2021	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024
	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk	Werkelijk	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
4-7 jaar	16	16	17	13	18	17	17	24	28	30	31	28	28	31	30	35	35	35
8 jaar en ouder	114	104	100	99	116	124	120	104	85	94	89	101	105	101	104	101	101	101
aantal leerlingen totaal	130	120	117	112	134	141	137	128	113	124	120	129	133	132	134	136	136	136
Verschil 1e en 2e teldatum	-2	7	3	6	15	6	11	2	6	7	13	6	13	13	13	13	13	13